

TOVERITAR

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 20

10,288

Tiistaina, Toukok. 17 p.—Tuesday, May 17th.

1921—Yhdestoista Vuosik.

Hiljattain oli lehdissä seuraava nykyisen järjestelmän mädännäisyyttä loistavasti kuvaava uutinen: '65,000 tyttöä katosi Yhdysvalloissa viime vuonna jättämättä jälkeäkään. Suurin osa näistä on viekoteltu suuriin kaupunkiin pienistä kaupungeista ja farmiseuduilta. He ovat sitten kadonneet näkyvistä ja heidän myöhempi kohtalonsa on tuntematon. Poliisivirastot ja siviilijärjestykset ovat kykenemättömiä auttamaan asiaa'.

Niinpä niin. Kapitalistinen poliisilaitos on kykenemätön auttamaan asiaa. Sen me sosialistit olemme sanomattakin päästyämme sanoneet. Vieläpä senkin, että koko tämä järjestelmä kaikkinen laitokseen on kykenemätön asiaa auttamaan.

'Heidän myöhempi kohtalonsa on tuntematon', kertovat edelleen kapitalistiset lehdet varsin viattomasti. — Mutta me tiedämme heidän kohtalonsa, se ei ole varsin niin 'tuntematon', vaan päinvastoin tiedämme, että se on sangen tunnettu ja yleinen.

Tosiasia on, että noin 500,000 naista ja tyttöä tässä maassa on julkisia prostituutereita — ja noin 1,000,000 elää jalkavainoina — sekä noin 60,000 nuorta naista kaiken lisäksi vajoaa prostitutiooniin säännöllisesti vuosittain.

:: Sivistryksemme kukkasia ::

Prostitutiooniin kauhut ovat kyllyksi tunnettuja, että niitä ei tämän yhteydessä ole välttämätöntä kuvata. Tiedämme, että prostitutiooni alentaa ja hyvin lyhyessä ajassa tappaa uhrinsa. — Onko kummaa, että viimekin vuonna 'katosi' 65,000 nuorta tyttöä? Sillä prostitutiooni tappaa toisia ja vaatii yhä uusia uhreja joka vuosi kitaansa. Kapitalismi ajaa suuriin joukoihin naisia ja tyttöjä prostitutiooniin ja samalla alentaa ja turmelee myöskin miehiä samassa suhteessa.

'Miten huono moraali onkaan työlläistytärillä', ihmettelee tekopyhä porvarinaikkonen. Huolimatta siitä, että ylimystön naiset ovat aikansa kuluksi pystyttäneet kaikenlaisia siveellisiä yhdistyksiä ja laitoksia nuoria köyhälistön tyttöjä varten nämä kuitenkin niin suuressa määrässä antautuvat noin 'alhaiseen ammattiin'. Niinkin suuri liike kuin on Y. W. C. A. (Nuorten naisten kristillinen yhdistys) ei ole voinut sen enempää alkaen saada ja — pahennus vain kasvaa! Nämä loislukaan hyväntekeväisyysnaiset eivät muuta seltystä löydä kuin, että työ-

läisnaiset ovat 'siveellisesti auttamattomia jo synnyntänsä', ja hyväntekeväisyysnaikkokset kykenevät toiminnalla 'nostavat kätensä ylös'.

Mutta näin ei silti ole asianlaita, vaikkakin sen asian todellisuutta syyllä silmänsä sulkevilla porvarinaisista sellaiselta saattaakin näyttää yltäkylläisyytensä keskeltä. Ollisivatko todellakin ne sadat, tuhannet nuoret naiset, jotka Amerikan ja Euroopan suurkaupungeissa — Berliinissä — Pariisissa — Vien'issä — New Yorkissa — Chicagossa — y. m. vajoavat tähän ammattiin, ollisivatko he todellakin luotu tällaista tarkoitusta varten ja tuomittu miessukupuolen himoja palvelemaan. Jos näin olisi asianlaita, niin tulisi löytyä näitä siveellisesti rappiolla kasvaneita naisia kaikissa yhteiskuntaluokissa. Muutta asia ei ole siten. Tilastot osoittavat, että 80% prostituutereista ovat köyhälistön tyttöjä.

On hyvin vähän tyttöjä, jotka ovat luontaisesti 'huonoja'. Eläkö löydä ainoatakaan, josta ei voitaisi tehdä hyvää ja kunnollista oikeissa oloissa ja ympäristössä. Kukaan heistä ei vajoa prostitutiooniin pelkästä hä-

lusta, vapaasta tahdosta tai synnyntänsä turmeltuneisuuden seurauksena. Ne joutuvat siihen kapitalistisen järjestelmän synnyttämien olojen pakottamana.

Kaikkissa suurkaupungeissa suuret työläisjoukot ovat pakotetut elämään vuokratasarmeissa. Tavallisesti nämä vuokratasarmit ovat täyteen suljetut aina tungokseen saakka. Vieläpä nekin pienet osastot, jotka perheittä kohden vuokrataan ovat vielä niin täyteen ahdetut kuin vain on mahdollista. Suuret perheet tavallisesti joutuvat sijoittumaan yhteisen tai korkeintaan kahteen huoneeseen. Kaiken lisäksi useat perheet, jotka elävät yhdessä ainoassa huoneessa ovat pakotettuja pitämään miehillä vuokratasaina voidakseen paremmin tulla toimeen ja pystyäkseen maksamaan kyllin hävyttöntä vuokraa. — Työläisten syy ei ole, että heidän on pakko asua tällä tavalla, vaan syy on riistojärjestelmän.

Tällaisissa asunnoissa kasvaneita työstä eivät kaikki silti ole 'huonoja'. Onkin kerrassaan ihmeellistä, kuinka moni heistä säilyttää niinkin korkean moraalin tällaisien olosten teitten kasvattaina. Tuollaiset olosuhteet ovat epäsiiveillisyyden par-

(Tutkia toisella sivulla)

ONKO YHDYSVALLOISSA ASUNTOKURJUUTTA

Yhtenä maailman sodan tuhoisimpana seurauksena havaitaan kautta tunnetun maailman huutava asuntopula ja asuntokurjuus. Sanomattakin on selvää, että se tuntuu kaikista raskaammoin Euroopan sotivissa maissa, jossa neljän sotavuoden ajalla rakennustyöt kokonaan seisahtuivat. Uusien asuntojen rakentamiseen ei ollut aikaa, eikä varoja. Vanhojen korjaamisella ei ollut väliä, koska kysyntä oli tarjontaa suurempi, niin tuottivat ne korjaamattakin rikkauksia omistajilleen. Täten asuntojen luku hävityksen ja paikallaan pysymisen seurauksena lisääntymisen sijasta pieneni. Asuntojen puutteesta luonnollisesti joutui kärsimään raskaammin työväenluokka. Jo ennen sotaa olivat asunto-olot työväenluokan keskuudessa kehoit. Kapitalistinen tuotantotapa oli vuosien vieressä kerännyt suurkaupunkiin ja teollisuuskeskuksiin maaseuduilta suuria köyhälistöjoukkoja. Nämä olivat kadottaneet kotisutunsa, missä ennen lapsena leikkii löivät ja heidän jälkeläisillään ei ole edes mitään kotisutua. Tai pitäisikö heistä tuntua 'kodikkaalta' aution esikaupunkikadun varrella, kellari- tai vinttikoroksessa, pihan puolella? Tai savuisessa, haisevassa teollisuuskaupungissa, johon kapitalismi on heidät viskannut yhteen niinkuin liskun katukiviä. Onko 'kamari', jossa koko perhe asuu seinäkkäin satojen toisten perheiden kanssa, onko se kotisutua? Ja kuitenkin opettaa asuntotilasto meille, että puolella

suurkaupunkien asujamistosta ei ole käytettävänä muuta kuin yksi asuntohuone, 'kamari'. Ja tätäkään kuutio- alaa, joka tuskin ansaitsee asunnon nimeä, jonka ahtaus, alatuomuus ja täyteläisyys tekee mahdolliseksi kaikki 'kodikkuden' ja mukavuuden ajatukset, ei nykyajan köyhälistöläinen pidä kauan hallussa. Päinvastoin muuttaa hän alituiseesti asunnosta toiseen, saman paikkakunnan rajojen sisällä, samoin muuttaa hän kaupungista kaupunkiin ja maasta maahan, minne häntä kulloinkin, käsiavarsia ja lihaksia tarvitseva kapitalismi kutsuu. Sotatarvevoimaisuus oli yksi näitä tilanteita, jolloin kapitalistinen järjestelmä tarvitsi kaikki reservi- armeijansa, sekä kaikkialla veti yhä suuremmat joukot köyhälistöläisiä suurkaupunkiin. Kun sitten aseraha allekirjoitettiin ja armeijoita ryhdyttiin laskemaan siviililämään, alkoi suur' suurkaupungeissa ja yleensä teollisuuskeskuksissa jo entuudestaan ahtaat asuntotilat käydä aivan sietämättömäksi.

Asuntokurjuus teki itsensä kautta Euroopan tunnetuksi.

Joskin on myönnettävä, että asuntotilat Amerikassa eivät ole juuri niin kurjan huonot kuin ne ovat Euroopassa, on niissä perin pohjalle uudistukselle kyllin maaperää. Täällä myöskin seisahtui asuntojen rakentaminen ja yleensä kaikki rakennustyöt sodan ajaksi, vaikka erisyyttä kuin Euroopassa. Kun Euroopassa käytettiin kaikissa sotivissa mais-

sa koko kansan rikkaus ja voima soitaankäyntiin alusta alkaen, niin täällä sitävästoin kolmena ensimmäisenä sotavuotena, jolloin 'rauhassa', paljui sotatarvevoimaisuus ja siihen siltä keinoiteltu nopeasti. Kapitalismi veti pääomia pois muilta tuotannon aloilta ja sijoitti ne sotatarvevoimaisuuteen. Murha- aseiden, esim. ammuksien, myrkykkaasujen, laivojen, ilmalaivojen y. m. rakentaminen tarjosi pääomalle paljon korkeamman voittoosenttia ja kähveltämistilaisuuden kuin rauhan toimet, joten ne jäivät tykkäänään sivuun. Kerrotaan, että sodan ajalla kasvoi Amerikkalaisten miljoneerien luku kahdella kymmenellä viidellä tuhannella (25,000) uudella miljoneerillä. Tuo pieni, viaton kertomus, osoittaa, että on sitä osattu Atlantin tällä puolella nykään.

Ellei työläisten asunto-olot Amerikassa ennen sotaa olisi olleet hieman paremmat kuin Euroopassa, niin ne tälläkerralla ollisivat ainakin yhtä huonot. Vaikka ei Amerikassa olekaan vielä ehditty tällä alalla kurjistua euroopalaisen tasalle, niin sittenkin köyhälistöläisten asunto-olot ovat Amerikassa paljon entisestään huonontuneet.

Saadaksemme tietää tässä maassa vallitsevan asuntopulan ja vieläpä asuntokurjuudenkin, tarvitsee meidän vaan avokätisesti silmäillä ympärillemme työläisten asumista kaupunkien osissa. Silloin näemme täyteen ahdettuja vuokratasarmia, sekä pienemmissä kaupungeissa tai

teollisuus kylissä pieniä, mitä viheellisimmässä kunnossa olevia huoneita, tai kaksi käsitteviä mekkinräjäjä. Niissä asustaa usein suurikokoinen perhe. Mutta emme tarvitse luottaa yksinomaan, kokemusperäiseen tutkimusmeeseen, vaan antakaamme senaatin tutkijakomitean raporttien puhua. — Silloin ei ainakaan voida syyttää sosialistisia agitatoroita kapinaan 'kiihottamisesta'. — Toessa n. s. Calderin komitean raportissa sanotaan esim. New Yorkissa, joka on tämän maan suurin kaupunki, olevan ei vähempää kuin 20,000 ihmisasunnoksi kelpaamatonta tilaa. Mainitussa kaupungissa on 100,000 perheitä ilman omaa asuntoa, asuon toisten perheiden kanssa yhdessä. Samassa kaupungissa on tämän raportin mukaan paikkoja, joissa kaksoiskintoista henkilöä asuu kolmessa pienessä huoneessa, toista on sellaisia, joissa neljäkin ihmistä nukkou yhdessä pienessä keittössä joka 10. Asuntokurjuus on yhtenä suurena tekijänä siihen, että tuberkuloosi lisääntyy kaubistuttavassa määrässä kaupunkiläisväestön keskuudessa. Lähes kaikissa kaupungeissa, joiden asukasluku nousee 200,000 ja siitä yllä vallitsee väestötungos ja asuntopula, lausuu senaatin komitea. Tarvittavat taudit ja lasten kuolevaisuusprosentti kohoaa huomattavan korkealle asuntokurjuuden rinnalla.

Edelleen asuntokurjuuden todettua selsi joitain vähäpätöisiä numeroita.

(Jatkoo toisella sivulla)